

ÍZLÉSVILÁGOK

PÁRATLAN OLDAL - LXI. évfolyam, 8. szám, 2017. február 24.

Az alábbi részlet Curzio Malaparte *Kaputt* című regényéből való. A szerző 1940 és 44 között haditudósítóként olasz tiszti egyenruhában járta frontokat Finnországtól a Fekete-tengerig, Franciaországtól Ukrajnáig, és eközben megfordult a katonai és közigazgatási vezetők szalonjaiban is.

A lengyelországi helytartó a varsói Belvedere termeiben rendezte be központját, s egy ottani, dísztermi vacsorára hívta meg Malapartét a *Generalgouverneur*.

Minden áthallás a mai viszonyainkra az olvasó fantáziájának a terméke.

„A mennyezeten, ahol egykor a nagy velencei mesterek egyik tizenhetedik századbeli tanítványának freskója, *Venus diadala* volt látható, most lila akáclugas lógott a fejünk felett, abban az aprólékos, cikornyás realista stílusban ábrázolva, amely a bécsi és müncheni iskola dekoratív irányzatának hatására fejlődött ki a kilencszázas évek modern stílusából, s aztán a *Harmadik Birodalom* hivatalos formájában érte el végső és legmagasabb beteljesülését.

Az akáclugas – kimondani is szörnyű – valódinak tűnt. A kígyóhoz hasonlatos fatörzsek végigtekeredtek a terem falain, a girbegurba ágak, megannyi hosszú, kicsavart kar, kanyargott, gabalyodott egymásba a fejünk felett, levelek és virágfüzerek közt apró madarak, tenyérnyi lepkék meg jókora szőrös dongók repkedtek, s felettük kéken, tisztán és simán virított az ég. Pillantásom ágról ágra haladva lecsúszott az akáctörzseken, s végül a falak mentén a hideg szimmetriával elhelyezett, előkelő bútordarabokon nyugodott meg. Sötét, masszív holland bútorok voltak, amelyek felett delfti majolika tányérok lógtak a falakon, s a tányérok tengerparti látképek, a Holland-Indiai Társaság pagodákkal s vízi madarakkal ékes skarlátvörös porcelán trófeái. Egy magas, ünnepélyes külsejű, óbajor szekrény felett néhány flamand csendélet, halak meg gyümölcsfajták hatalmas ezüsttálcákon, mindenféle vaddal rogyásig rakott asztalok, vadhús, amelyek körül settenkedő szetterek, pointerek meg vizslák szaglászta óvakodó, mohó vágyakozással. A nagy ablakok felett csúnya, világos műselyem függönyök, telepingálva virág- meg madárfigurával, vidéki szász ízlés szerint.

...Semmi nem maradt az egykori Belvedere szépségeiből, bécsi stukkóiból, olasz freskóiból, hatalmas velencei csilláraiból, csupán az ajtók és ablakok alakja, a tér s a formák arányai tanúskodtak még a régi harmóniáról...”